

A MAGYAR REGIONÁLIS TUDOMÁNYI TÁRSASÁG XIII. VÁNDORGYŰLÉSE
Kelet-Közép-Európa területi folyamatai, 1990–2015
Eger, 2015. november 19–20.

Bécs: globális vagy világváros?

Uszkai Andrea
PhD-hallgató, tudományos segédmunkatárs

**Széchenyi István Egyetem Regionális- és Gazdaságtudományi Doktori Iskola, Győr,
Magyarország**

MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont
Regionális Kutatások Intézete
Nyugat-magyarországi Tudományos Osztály, Győr, Magyarország

- **1966 - Peter Geoffrey Hall** - „Word city” =
nem egyszerűen világméretű város, hanem globális jelentőségű politikai, pénzügyi, kereskedelmi vagy kulturális szerepkörrel bíró város
- **1982 – John Friedman** – „Word city” =
Azon városok, amelyek a világgazdaságban irányító szerepkört töltenek be és amelyekben a transznac. vállalatok irányító központjai rendkívüli mértékben koncentrálódnak. → elsődleges és másodlagos word city-k.

A Friedman-féle világváros hierarchia

	Centrum országok		Félperiférikus országok	
	elsődleges	másodlagos	elsődleges	másodlagos
Európa	London Párizs Rotterdam Frankfurt Zürich	Brüsszel Milánó Bécs Madrid		
Afrika				Johannesburg
Észak- és Latin-Amerika	New York Chicago Los Angeles	Toronto Miami Houston San Francisco	São Paulo	Buenos Aires Rio de Janeiro Caracas Mexikóváros
Ázsia	Tokió	Sydney *	Szingapúr	Hongkong Tajpej Manila Bangkok Szöul

* Az 1980-as évek előtt sok kutató Ausztráliát viszonylag gyenge gazdasági potenciálja miatt egyszerűen Ázsiához sorolta. Ma a nemzetközi terminológia az Asia-Pacific övezet részének tekinti.

Forrás: Csomós, 2014 alapján saját szerkesztés

- **1991 – Saskia Sassen:** The Global City →
„global city” = azok a városok, amelyek képesek olyan vállalkozásorientált szolgáltatások koncentrálására, amelyek a transznac. vállalatok számára a legfontosabbak (pl. New York, London, Párizs, Tokió, de Bécs nem!)

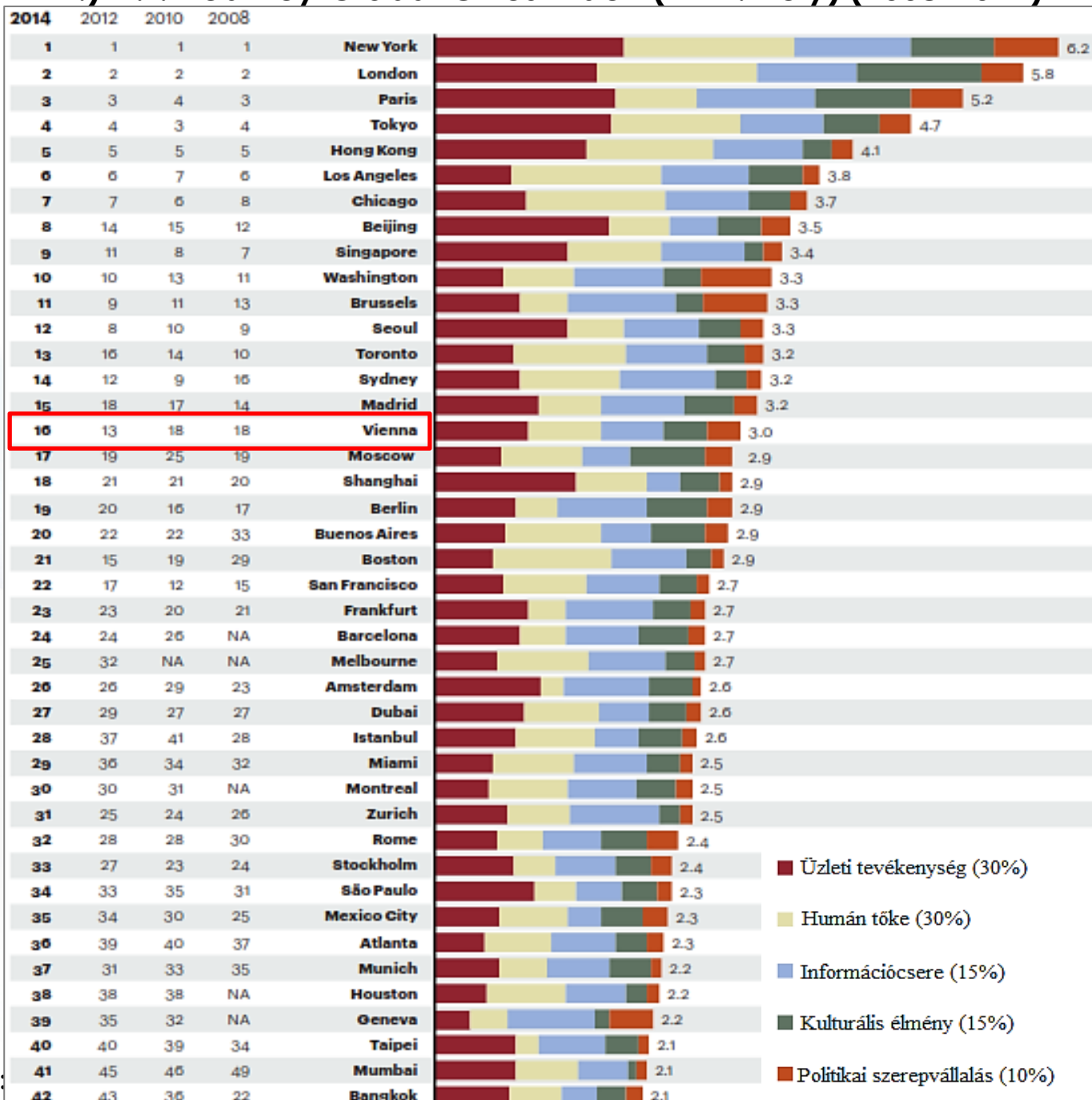
A Loughborough University Globalization and World Cities Study Group and Network (GaWC) által kidolgozott városkategORIZÁLÁS (2004)

Globális városok (Global Cities)	
Jól körülhatárolható globális városok	
Nagy jelentőségű globális városok	London, New York
Kisebb jelentőségű globális városok	Los Angeles, Párizs, San Francisco
Formálódó globális városok	Amszterdam, Boston, Chicago, Madrid, Milánó, Moszkva, Torontó
Speciális jelentőségű globális városok	
Gazdasági jelentőségű globális városok	Hong Kong, Szingapúr, Tokió
Politikai és társadalmi jelentőségű globális városok	Brüsszel, Genf, Washington
Világvárosok (World Cities)	
Alhálózat csomóponti városok	
Kulturális csomópont	Berlin, Koppenhága, Melbourne, München, Oslo, Róma, Stockholm
Politikai csomópont	Bangkok, Bécs , Peking
Társadalmi csomópont	Manila, Nairobi, Ottawa
Világviszonylatban vezető szereppel rendelkező városok	
Elsődlegesen gazdasági jelentőségű globális városok	Frankfurt, Miami, München, Oszaka, Szingapúr, Sydney, Zürich
Elsődlegesen nem gazdasági jelentőségű globális városok	Abidjan, Addis Abeba, Atlanta, Bázél, Barcelona, Kairó, Denver, Harare, Lyon, Manila, Mexico City, Mumbai, Új Delhi, Shanghai

A vizsgált indexek jellemzői

Sor szá m	Index megnevezése	Vizsgált városok száma	Az index jellemzői (mutatók, dimenziók, elemzési kategóriák)
1.	Global Cities Index (GCI)	84	26 mérőszámmal, 5 dimenzió (üzleti tevékenység, humán tőke, információcsere, kulturális élmény, politikai szerepvállalás) alapján rangsorol
2.	„Innovation Cities Global Index”-	445	3 tényezőt (kulturális értékek, humán infrastruktúra, hálózatosodott piacok) 31 szegmensben, 162 indikátorral, azon belül pedig 1200 féle adattal vizsgál.
3.	Cities in Motion index	148	Kategóriák: kormányzás, várostervezés, közigazgatás, technológia, környezet, nemzetközi hatás, társadalmi kohézió, mobilitás-szállítás, humán tőke, gazdaság Összesen 72 indikátorral
4.	Mori-Global Power City Index	30, 35, majd 40	funkció- és aktor-specifikus elemek Funkció-specifikus rangsor: gazdaság, (K+F), kulturális interakció, élhetőség, a környezet és megközelíthetőség Aktor-specifikus rangsor: a város a különböző szereplők (menedzserek, kutatók művészek, látogatók és helyi lakosok) számára mennyit képes nyújtani.
5.	Global Financial Centres Index (GFCI)	46-ről 86-ra bővült	Célja, hogy globális szinten elemezze a legfontosabb pénzügyi központokat a versenyképesség szemszögéből
6.	Global Liveability Index	140	több mint 30 tényezőt vesznek figyelembe a következő kategóriákban: stabilitás, egészségügy, kultúra és környezet, oktatás, infrastruktúra.
7.	Mercer - Quality of Living Survey	223	politikai, szociális és gazdasági helyzet, az orvosi ellátás, a képzési és tanulási lehetőségek, infrastrukturális adottságok, a tömegközlekedés, áram- és vízellátás, szabadidős programok, fogyasztási termékek elérhetősége ,környezetvédelem, zöld területek nagysága, légszennyezettség mértéke
8.	City Prosperity Index	70	termelékenység, környezeti fenntarthatóság, életminőség, infrastruktúra, egyenlőség

1.) A.T. Kearney Global Cities Index (1-42. hely) (2008-2014)

Megjegyzés:
Az értékeket
0-tól 10-ig
terjedő
skálán
kalkulálták
Forrás: A.T.
Kearney,
2014

A vizsgált indexek jellemzői

Sor szá m	Index megnevezése	Vizsgált városok száma	Az index jellemzői (mutatók, dimenziók, elemzési kategóriák)
1.	Global Cities Index (GCI)	84	26 mérőszámmal, 5 dimenzió (üzleti tevékenység, humán tőke, információcsere, kulturális élmény, politikai szerepvállalás) alapján rangsorol
2.	Innovation Cities Global Index	445	3 tényezőt (kulturális értékek, humán infrastruktúra, hálózatosodott piacok) 31 szegmensben, 162 indikátorral vizsgál.
3.	Cities in Motion index	148	Kategóriák: kormányzás, várostervezés, közigazgatás, technológia, környezet, nemzetközi hatás, társadalmi kohézió, mobilitás-szállítás, humán tőke, gazdaság Összesen 72 indikátorral
4.	Mori-Global Power City Index	30, 35, majd 40	funkció- és aktor-specifikus elemek Funkció-specifikus rangsor: gazdaság, (K+F), kulturális interakció, élhetőség, a környezet és megközelíthetőség Aktor-specifikus rangsor: a város a különböző szereplők (menedzserek, kutatók művészek, látogatók és helyi lakosok) számára mennyit képes nyújtani.
5.	Global Financial Centres Index (GFCI)	46-ről 86-ra bővült	Célja, hogy globális szinten elemezze a legfontosabb pénzügyi központokat a versenyképesség szemszögéből
6.	Global Liveability Index	140	több mint 30 tényezőt vesznek figyelembe a következő kategóriákban: stabilitás, egészségügy, kultúra és környezet, oktatás, infrastruktúra.
7.	Mercer - Quality of Living Survey	223	politikai, szociális és gazdasági helyzet, az orvosi ellátás, a képzési és tanulási lehetőségek, infrastrukturális adottságok, a tömegközlekedés, áram- és vízellátás, szabadidős programok, fogyasztási termékek elérhetősége ,környezetvédelem, zöld területek nagysága, légszennyezettség mértéke
8.	City Prosperity Index	70	termelékenység, környezeti fenntarthatóság, életminőség, infrastruktúra, egyenlőség

2.) Innovation Cities Global Index – Top 10 (2007-2014)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012-2013	2014
1.	Bécs	Bécs	Boston	Boston	Boston	Boston	San Francisco - San Jose
2.	Boston	Boston	Bécs	Párizs	San Francisco Bay Area	New York	New York
3.	Párizs	Párizs	Amsterdam	Amsterdam	Párizs	Bécs	London
4.	New York	New York	Paris	Bécs	New York	San Francisco Bay Area	Boston
5.	Leipzig	Leipzig	San Francisco	New York	Bécs	Párizs	Párizs
6.	Prága	Prága	London	Frankfurt	Amsterdam	München	Bécs
7.	Róma	Róma	Hamburg	San Francisco	München	London	München
8.	Melbourne	Melbourne	New York	Koppenhága	Lyon	Koppenhága	Amsterdam
9.	San Francisco & Szilikon Völgy	Berlin	Tokió	Lyon	Koppenhága	Amsterdam	Koppenhága
10.	Berlin	San Francisco	Lyon	Hamburg	Toronto	Seattle	Seattle

A vizsgált indexek jellemzői

Sor szá m	Index megnevezése	Vizsgált városok száma	Az index jellemzői (mutatók, dimenziók, elemzési kategóriák)
1.	Global Cities Index (GCI)	84	26 mérőszámmal, 5 dimenzió (üzleti tevékenység, humán tőke, információcsere, kulturális élmény, politikai szerepvállalás) alapján rangsorol
2.	„Innovation Cities Global Index”-	445	3 tényezőt (kulturális értékek, humán infrastruktúra, hálózatosodott piacok) 31 szegmensben, 162 indikátorral, azon belül pedig 1200 féle adattal vizsgál.
3.	Cities in Motion index	148	Kategóriák: kormányzás, várostervezés, közigazgatás, technológia, környezet, nemzetközi hatás, társadalmi kohézió, mobilitás-szállítás, humán tőke, gazdaság Összesen 72 indikátorral
4.	Mori-Global Power City Index	30, 35, majd 40	funkció- és aktor-specifikus elemek Funkció-specifikus rangsor: gazdaság, (K+F), kulturális interakció, élhetőség, a környezet és megközelíthetőség Aktor-specifikus rangsor: a város a különböző szereplők (menedzserek, kutatók művészek, látogatók és helyi lakosok) számára mennyit képes nyújtani.
5.	Global Financial Centres Index (GFCI)	46-ről 86-ra bővült	Célja, hogy globális szinten elemezze a legfontosabb pénzügyi központokat a versenyképesség szemszögéből
6.	Global Liveability Index	140	több mint 30 tényezőt vesznek figyelembe a következő kategóriákban: stabilitás, egészségügy, kultúra és környezet, oktatás, infrastruktúra.
7.	Mercer - Quality of Living Survey	223	politikai, szociális és gazdasági helyzet, az orvosi ellátás, a képzési és tanulási lehetőségek, infrastrukturális adottságok, a tömegközlekedés, áram- és vízellátás, szabadidős programok, fogyasztási termékek elérhetősége ,környezetvédelem, zöld területek nagysága, légszennyezettség mértéke
8.	City Prosperity Index	70	termelékenység, környezeti fenntarthatóság, életminőség, infrastruktúra, egyenlőség

3.) Cities in Motion Index (2012-2014)

City	2012	2013	2014	2012-2013	2013-2014
London-UK	1	1	1	→ 0	→ 0
New York-USA	3	2	2	↑ 1	→ 0
Seoul-South Korea	2	3	3	↓ -1	→ 0
Paris-France	4	4	4	→ 0	→ 0
Amsterdam-Netherlands	6	7	5	↓ -1	↑ 2
Vienna-Austria	9	6	6	↑ 3	→ 0
Tokyo-Japan	5	8	7	↓ -3	↑ 1
Geneva-Switzerland	10	9	8	↑ 1	↑ 1
Singapore-Asia Pacific	20	18	9	↑ 2	↑ 9
Munich-Germany	8	5	10	↑ 3	↓ -5
Boston-USA	24	16	11	↑ 8	↑ 5

<http://www.iese.edu/research/pdfs/ST-0366-E.pdf>

3.) Cities in Motion Index (2014) – Bécs szereplése az egyes dimenziókban

Vienna-Austria

City	Economy	Human Capital	Social Cohesion	Environment	Public Management	Governance	Urban Planning	International Outreach	Technology	Mobility and Transportation	Cities in Motion
London-UK	4	1	90	28	1	13	21	2	11	10	1
New York-USA	1	4	103	111	3	15	49	5	2	28	2
Seoul-South Korea	19	15	10	62	22	18	28	25	4	6	3
Paris-France	3	7	70	50	87	44	63	1	8	8	4
Amsterdam-Netherlands	30	14	43	26	41	28	3	9	14	13	5
Vienna-Austria	39	60	55	6	27	32	9	8	40	2	6
Tokyo-Japan	2	9	9	36	82	52	30	19	15	81	7
Geneva-Switzerland	11	42	33	2	2	30	7	23	38	44	8
Singapore-Asia Pacific	13	44	54	29	25	10	74	15	9	33	9
Munich-Germany	32	20	20	9	17	36	5	49	26	3	10
Boston-USA	15	2	42	96	15	8	67	76	10	26	11

<http://www.iese.edu/research/pdfs/ST-0366-E.pdf>

A vizsgált indexek jellemzői

Sor szá m	Index megnevezése	Vizsgált városok száma	Az index jellemzői (mutatók, dimenziók, elemzési kategóriák)
1.	Global Cities Index (GCI)	84	26 mérőszámmal, 5 dimenzió (üzleti tevékenység, humán tőke, információcsere, kulturális élmény, politikai szerepvállalás) alapján rangsorol
2.	„Innovation Cities Global Index”-	445	3 tényezőt (kulturális értékek, humán infrastruktúra, hálózatosodott piacok) 31 szegmensben, 162 indikátorral, azon belül pedig 1200 féle adattal vizsgál.
3.	Cities in Motion index	148	Kategóriák: kormányzás, várostervezés, közigazgatás, technológia, környezet, nemzetközi hatás, társadalmi kohézió, mobilitás-szállítás, humán tőke, gazdaság Összesen 72 indikátorral
4.	Mori-Global Power City Index	30, 35, majd 40	funkció- és aktor-specifikus elemek Funkció-specifikus rangsor: gazdaság, (K+F), kulturális interakció, élhetőség, a környezet és megközelíthetőség Aktor-specifikus rangsor: a város a különböző szereplők (menedzserek, kutatók művészek, látogatók és helyi lakosok) számára mennyit képes nyújtani.
5.	Global Financial Centres Index (GFCI)	46-ről 86-ra bővült	Célja, hogy globális szinten elemezze a legfontosabb pénzügyi központokat a versenyképesség szemszögéből
6.	Global Liveability Index	140	több mint 30 tényezőt vesznek figyelembe a következő kategóriákban: stabilitás, egészségügy, kultúra és környezet, oktatás, infrastruktúra.
7.	Mercer - Quality of Living Survey	223	politikai, szociális és gazdasági helyzet, az orvosi ellátás, a képzési és tanulási lehetőségek, infrastrukturális adottságok, a tömegközlekedés, áram- és vízellátás, szabadidős programok, fogyasztási termékek elérhetősége ,környezetvédelem, zöld területek nagysága, légszennyezettség mértéke
8.	City Prosperity Index	70	termelékenység, környezeti fenntarthatóság, életminőség, infrastruktúra, egyenlőség

4.) Mori - Global Power City Index összesített rangsora (2008-2014)

TOP 15

2014 (40 város)		2008 (30 város)	2009 (35 város)	2010 (35 város)	2011 (35 város)	2012 (40 város)	2013 (40 város)
1	London	2	2	2	2	1	1
2	New York	1	1	1	1	2	2
3	Párizs	3	3	3	3	3	3
4	Tokió	4	4	4	4	4	4
5	Szingapúr	11	5	5	5	5	5
6	Szöul	13	12	8	7	6	6
7	Amszterdam	7	8	7	9	7	7
8	Berlin	6	6	6	6	8	8
9	Hong Kong	17	10	9	8	9	11
10	Bécs	5	7	11	12	10	9
11	Frankfurt	16	16	13	10	12	10
12	Zürich	15	9	12	14	18	15
13	Sydney	12	14	10	11	15	13
14	Beijing	28	26	24	18	11	14
15	Shanghai	25	21	26	23	14	12

Forrás: Institute for Urban Strategies The Mori Memorial Foundation (2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014) Global Power City Index jelentések alapján saját szerkesztés

4.) Mori - Global Power City Index funkció-specifikus rangsora, TOP 15, 2014

Városok az összesített rangsor alapján		Gazdaság	K+F	Kulturális interakció	Élhetőség	Környezet	Megközelíthetőség
1	London	4	3	1	21	7	1
2	New York	2	1	2	29	25	6
3	Párizs	12	7	3	1	16	2
4	Tokió	1	2	6	17	9	10
5	Szingapúr	6	8	4	37	5	8
6	Szöul	11	6	12	23	11	5
7	Amszterdam	18	23	15	8	13	3
8	Berlin	19	16	5	3	10	17
9	Hong Kong	5	12	26	34	19	6
10	Bécs	27	25	8	4	6	20
11	Frankfurt	20	28	31	16	4	4
12	Zürich	8	22	34	7	3	23
13	Sydney	9	14	10	27	14	28
14	Beijing	3	21	7	24	40	27
15	Shanghai	7	15	19	19	37	11

Forrás: Institute for Urban Strategies The Mori Memorial Foundation (2014) Global Power City Index alapján saját szerkesztés

4.) Mori - Global Power City Index aktor-specifikus rangsora, TOP 15, 2014

Városok az összesített rangsor alapján		Menedzser	Kutató	Művész	Látogató	Helyi lakos
1	London	1	3	2	1	2
2	New York	6	1	3	2	3
3	Párizs	8	4	1	3	1
4	Tokió	9	2	8	6	5
5	Szingapúr	2	9	39	9	29
6	Szöul	11	7	35	15	18
7	Amszterdam	14	23	6	13	11
8	Berlin	16	15	4	10	6
9	Hong Kong	3	16	40	16	20
10	Bécs	19	20	5	12	8
11	Frankfurt	23	26	19	20	7
12	Zürich	17	18	34	26	4
13	Sydney	20	12	26	21	23
14	Beijing	4	14	10	7	25
15	Shanghai	5	29	17	5	27

Forrás: Institute for Urban Strategies The Mori Memorial Foundation (2014) Global Power City Index alapján saját szerkesztés

A vizsgált indexek jellemzői

Sor szá m	Index megnevezése	Vizsgált városok száma	Az index jellemzői (mutatók, dimenziók, elemzési kategóriák)
1.	Global Cities Index (GCI)	84	26 mérőszámmal, 5 dimenzió (üzleti tevékenység, humán tőke, információcsere, kulturális élmény, politikai szerepvállalás) alapján rangsorol
2.	„Innovation Cities Global Index”-	445	3 tényezőt (kulturális értékek, humán infrastruktúra, hálózatosodott piacok) 31 szegmensben, 162 indikátorral, azon belül pedig 1200 féle adattal vizsgál.
3.	Cities in Motion index	148	Kategóriák: kormányzás, várostervezés, közigazgatás, technológia, környezet, nemzetközi hatás, társadalmi kohézió, mobilitás-szállítás, humán tőke, gazdaság Összesen 72 indikátorral
4.	Mori-Global Power City Index	30, 35, majd 40	funkció- és aktor-specifikus elemek Funkció-specifikus rangsor: gazdaság, (K+F), kulturális interakció, élhetőség, a környezet és megközelíthetőség Aktor-specifikus rangsor: a város a különböző szereplők (menedzserek, kutatók művészek, látogatók és helyi lakosok) számára mennyit képes nyújtani.
5.	Global Financial Centres Index (GFCI)	46-ról 86-ra bővült	Célja, hogy globális szinten elemezze a legfontosabb pénzügyi központokat a versenyképesség szemszögéből
6.	Global Liveability Index	140	több mint 30 tényezőt vesznek figyelembe a következő kategóriákban: stabilitás, egészségügy, kultúra és környezet, oktatás, infrastruktúra.
7.	Mercer - Quality of Living Survey	223	politikai, szociális és gazdasági helyzet, az orvosi ellátás, a képzési és tanulási lehetőségek, infrastruktúrális adottságok, atommegközlekedés, áram- és vízellátás, szabadidős programok, fogyasztási termékek elérhetősége ,környezetvédelem, zöld területek nagysága, légszennyezettség mértéke
8.	City Prosperity Index	70	termelékenység, környezeti fenntarthatóság, életminőség, infrastruktúra, egyenlőség

5.) Global Financial Centres Index (GFCI) (2007-2014)

GFCI jelentés ideje	Bécs helye a rangsorban (összes város/Bécs)	A vizsgált városok hány százaléka előzi meg Bécs városát? (%)
GFCI 1 (2007. márc.)	46/35	77,7
GFCI 2 (2007. szept.)	50/35	68,5
GFCI 3 (2008. márc.)	50/43	84,0
GFCI 4 (2008. szept.)	59/42	69,5
GFCI 5 (2009. márc.)	62/42	66,1
GFCI 6 (2009. szept.)	75/46	60,0
GFCI 7 (2010. márc.)	75/43	56,0
GFCI 8 (2010. szept.)	75/47	61,3
GFCI 9 (2011. márc.)	75/43	56,0
GFCI 10 (2011. szept.)	75/42	54,6
GFCI 11 (2012. márc.)	77/34	42,8
GFCI 12 (2012. szept.)	77/36	45,4
GFCI 13 (2013. márc.)	79/20	24,0
GFCI 14 (2013. szept.)	80/20	23,7
GFCI 15 (2014. márc.)	83/19	21,6
GFCI 16 (2014. szept.)	83/30	34,9
GFCI 17 (2015. márc.)	82/35	41,4
GFCI 18 (2015. szept.)	84/30	34,5

A vizsgált indexek jellemzői

Sor szá m	Index megnevezése	Vizsgált városok száma	Az index jellemzői (mutatók, dimenziók, elemzési kategóriák)
1.	Global Cities Index (GCI)	84	26 mérőszámmal, 5 dimenzió (üzleti tevékenység, humán tőke, információcsere, kulturális élmény, politikai szerepvállalás) alapján rangsorol
2.	„Innovation Cities Global Index”-	445	3 tényezőt (kulturális értékek, humán infrastruktúra, hálózatosodott piacok) 31 szegmensben, 162 indikátorral, azon belül pedig 1200 féle adattal vizsgál.
3.	Cities in Motion index	148	Kategóriák: kormányzás, várostervezés, közigazgatás, technológia, környezet, nemzetközi hatás, társadalmi kohézió, mobilitás-szállítás, humán tőke, gazdaság Összesen 72 indikátorral
4.	Mori-Global Power City Index	30, 35, majd 40	funkció- és aktor-specifikus elemek Funkció-specifikus rangsor: gazdaság, (K+F), kulturális interakció, élhetőség, a környezet és megközelíthetőség Aktor-specifikus rangsor: a város a különböző szereplők (menedzserek, kutatók művészek, látogatók és helyi lakosok) számára mennyit képes nyújtani.
5.	Global Financial Centres Index (GFCI)	46-ről 86-ra bővült	Célja, hogy globális szinten elemezze a legfontosabb pénzügyi központokat a versenyképesség szemszögéből
6.	Global Liveability Index	140	több mint 30 tényezőt vesznek figyelembe a következő kategóriákban: stabilitás, egészségügy, kultúra és környezet, oktatás, infrastruktúra.
7.	Mercer - Quality of Living Survey	223	politikai, szociális és gazdasági helyzet, az orvosi ellátás, a képzési és tanulási lehetőségek, infrastruktúrális adottságok, atommegközlekedés, áram- és vízellátás, szabadidős programok, fogyasztási termékek elérhetősége ,környezetvédelem, zöld területek nagysága, légszennyezettség mértéke
8.	City Prosperity Index	70	termelékenység, környezeti fenntarthatóság, életminőség, infrastruktúra, egyenlőség

6.) Economist Intelligence Unit (EIU) - Global Liveability Index TOP 10 (2011-2015)

	2011	2012	2013	2014	2015
1	Vancouver	Melbourne	Melbourne	Melbourne	Melbourne
2	Melbourne	Bécs	Bécs	Bécs	Bécs
3	Bécs	Vancouver	Vancouver	Vancouver	Vancouver
4	Toronto	Toronto	Toronto	Toronto	Toronto
5	Calgary	Calgary	Calgary	Adelaide	Calgary, Adelaide
6	Helsinki	Adelaide	Adelaide	Calgary	-
7	Sydney	Sydney	Sydney	Sydney	Sydney
8	Perth, Adelaide	Helsinki	Helsinki	Helsinki	Perth
9	-	Perth	Perth	Perth	Auckland
10	Auckland	Auckland	Auckland	Auckland	Helsinki, Zürich

Forrás: Global Sherpa, 2011; The Economist Intelligence Unit, 2012; Huffington Post, 2013; The Economist Intelligence Unit, 2014, <http://www.economist.com/blogs/graphicdetail/2015/08/daily-chart-5> lapján saját szerkesztés

A vizsgált indexek jellemzői

Sor szá m	Index megnevezése	Vizsgált városok száma	Az index jellemzői (mutatók, dimenziók, elemzési kategóriák)
1.	Global Cities Index (GCI)	84	26 mérőszámmal, 5 dimenzió (üzleti tevékenység, humán tőke, információcsere, kulturális élmény, politikai szerepvállalás) alapján rangsorol
2.	„Innovation Cities Global Index”-	445	3 tényezőt (kulturális értékek, humán infrastruktúra, hálózatosodott piacok) 31 szegmensben, 162 indikátorral, azon belül pedig 1200 féle adattal vizsgál.
3.	Cities in Motion index	148	Kategóriák: kormányzás, várostervezés, közigazgatás, technológia, környezet, nemzetközi hatás, társadalmi kohézió, mobilitás-szállítás, humán tőke, gazdaság Összesen 72 indikátorral
4.	Mori-Global Power City Index	30, 35, majd 40	funkció- és aktor-specifikus elemek Funkció-specifikus rangsor: gazdaság, (K+F), kulturális interakció, élhetőség, a környezet és megközelíthetőség Aktor-specifikus rangsor: a város a különböző szereplők (menedzserek, kutatók művészek, látogatók és helyi lakosok) számára mennyit képes nyújtani.
5.	Global Financial Centres Index (GFCI)	46-ről 86-ra bővült	Célja, hogy globális szinten elemezze a legfontosabb pénzügyi központokat a versenyképesség szemszögéből
6.	Global Liveability Index	140	több mint 30 tényezőt vesznek figyelembe a következő kategóriákban: stabilitás, egészségügy, kultúra és környezet, oktatás, infrastruktúra.
7.	Mercer - Quality of Living Survey	223	politikai, szociális és gazdasági helyzet, az orvosi ellátás, a képzési és tanulási lehetőségek, infrastruktúrális adottságok, atommegközlekedés, áram- és vízellátás, szabadidős programok, fogyasztási termékek elérhetősége ,környezetvédelem, zöld területek nagysága, légszennyezettség mértéke
8.	City Prosperity Index	70	termelékenység, környezeti fenntarthatóság, életminőség, infrastruktúra, egyenlőség

7.) Mercer - Quality of Living Survey TOP 10 (2007-2015)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Zürich	Zürich	Bécs	Bécs	Bécs	Bécs	Bécs	Bécs	Bécs
2	Genf	Bécs, Genf	Zürich	Zürich	Zürich	Zürich	Zürich	Zürich	Zürich
3	Bécs Vancouver	-	Genf	Genf	Auckland	Auckland	Auckland	Auckland	Auckland
4	-	Vancouver	Vancouver, Auckland	Vancouver, Auckland	München	München	München	München	München
5	Auckland ,Düsseldorf	Auckland	-	-	Vancouver, Düsseldorf	Vancouver	Vancouver	Vancouver	Vancouver
6	-	Düsseldorf	Düsseldorf	Düsseldorf	-	Düsseldorf	Düsseldorf	Düsseldorf	Düsseldorf
7	Frankfurt	München, Frankfurt	München	Frankfurt München,	Frankfurt	Frankfurt	Frankfurt	Frankfurt	Frankfurt
8	München	-	Frankfurt	-	Genf	Genf	Genf	Genf	Genf
9	Bern, Sydney	Bern	Bern	Bern	Koppenhága, Bern	Koppenhága	Koppenhága	Koppenhága	Koppenhág a
10	-	Sydney	Sydney	Sydney	-	Bern	Bern Sydney	Bern Sydney	Sydney

Forrás: Frankfurt.de, 2008; Livemint.com, 2009; Malaysia-Finance Blogspot, 2010; Mercer, 2014; Huffington Post, 2014 , 2015 alapján saját szerkesztés

A vizsgált indexek jellemzői

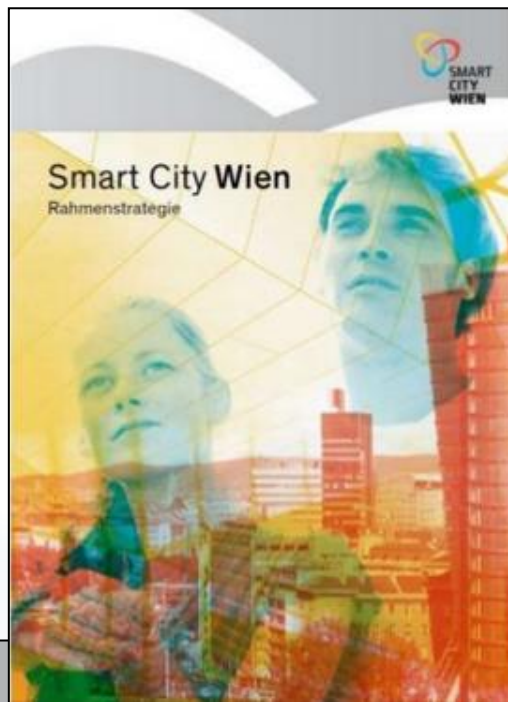
Sorszám	Index megnevezése	Vizsgált városok száma	Az index jellemzői (mutatók, dimenziók, elemzési kategóriák)
1.	Global Cities Index (GCI)	84	26 mérőszámmal, 5 dimenzió (üzleti tevékenység, humán tőke, információcsere, kulturális élmény, politikai szerepvállalás) alapján rangsorol
2.	„Innovation Cities Global Index”-	445	3 tényezőt (kulturális értékek, humán infrastruktúra, hálózatosodott piacok) 31 szegmensben, 162 indikátorral, azon belül pedig 1200 féle adattal vizsgál.
3.	Cities in Motion index	148	Kategóriák: kormányzás, várostervezés, közigazgatás, technológia, környezet, nemzetközi hatás, társadalmi kohézió, mobilitás-szállítás, humán tőke, gazdaság Összesen 72 indikátorral
4.	Mori-Global Power City Index	30, 35, majd 40	funkció- és aktor-specifikus elemek Funkció-specifikus rangsor: gazdaság, (K+F), kulturális interakció, élhetőség, a környezet és megközelíthetőség Aktor-specifikus rangsor: a város a különböző szereplők (menedzserek, kutatók művészek, látogatók és helyi lakosok) számára mennyit képes nyújtani.
5.	Global Financial Centres Index (GFCI)	46-ről 86-ra bővült	Célja, hogy globális szinten elemezze a legfontosabb pénzügyi központokat a versenyképesség szemszögéből
6.	Global Liveability Index	140	több mint 30 tényezőt vesznek figyelembe a következő kategóriákban: stabilitás, egészségügy, kultúra és környezet, oktatás, infrastruktúra.
7.	Mercer - Quality of Living Survey	223	politikai, szociális és gazdasági helyzet, az orvosi ellátás, a képzési és tanulási lehetőségek, infrastruktúráis adottságok, atommegközlekedés, áram- és vízellátás, szabadidős programok, fogyasztási termékek elérhetősége ,környezetvédelem, zöld területek nagysága, légszennyezettség mértéke
8.	City Prosperity Index	70	termelékenység, környezeti fenntarthatóság, életminőség, infrastruktúra, egyenlőség

Country	City	City Prosperity Index (CPI) with 5 Dimensions	City Prosperity Index (CPI) with 4 Dimensions*	Productivity Index	Quality of life Index	Infrastructure Index	Enivronment Index	Equity Index
Austria	Vienna	0.925	0.936	0.939	0.882	0.996	0.932	0.883
United States	New York	0.825	0.934	0.940	0.866	0.994	0.941	0.502
Canada	Toronto	0.890	0.934	0.874	0.907	0.997	0.963	0.733
United Kingdom	London	0.904	0.934	0.923	0.898	0.997	0.920	0.793
Sweden	Stockholm	0.898	0.934	0.896	0.925	0.995	0.921	0.767
Finland	Helsinki	0.924	0.933	0.890	0.905	0.997	0.944	0.890
Ireland	Dublin	0.913	0.929	0.901	0.867	0.996	0.958	0.850
Norway	Oslo	0.924	0.929	0.870	0.914	0.997	0.939	0.903
France	Paris	0.897	0.927	0.895	0.925	0.996	0.895	0.788
Japan	Tokyo	0.905	0.925	0.850	0.931	0.989	0.936	0.828
Australia	Melbourne	0.903	0.925	0.867	0.875	0.996	0.967	0.820
New Zealand	Auckland	0.862	0.922	0.854	0.889	0.994	0.958	0.657
Netherlands	Amsterdam	0.895	0.915	0.866	0.872	0.995	0.933	0.818
Switzerland	Zurich	0.884	0.914	0.868	0.858	0.997	0.941	0.772
Denmark	Copenhagen	0.913	0.911	0.855	0.871	0.997	0.928	0.922
Belgium	Brussels	0.883	0.910	0.862	0.864	0.997	0.922	0.783
Spain	Barcelona	0.876	0.909	0.829	0.912	0.995	0.908	0.755
Italy	Milan	0.870	0.908	0.868	0.895	0.997	0.876	0.733
Poland	Warsaw	0.883	0.901	0.846	0.864	0.990	0.911	0.817

Forrás: World Urban Forum Edition – UN-HABITAT – State of the world's cities 2012/ 2013 – Prosperity of Cities

Top 10 Smart Cities

Rank	City
1	Vienna
2	Paris
3	Toronto
4	New York
5	London
6	Tokyo
7	Berlin
8	Copenhagen
9	Hong Kong
10	Barcelona

Bécs, mint „Smart City”

Quality of living

Social inclusion, participation
Healthcare
Environment

Resources

Energy
Mobility
Infrastructure
Buildings

Innovation

Education
Economy
Research, Technology and
Innovation (RTI)

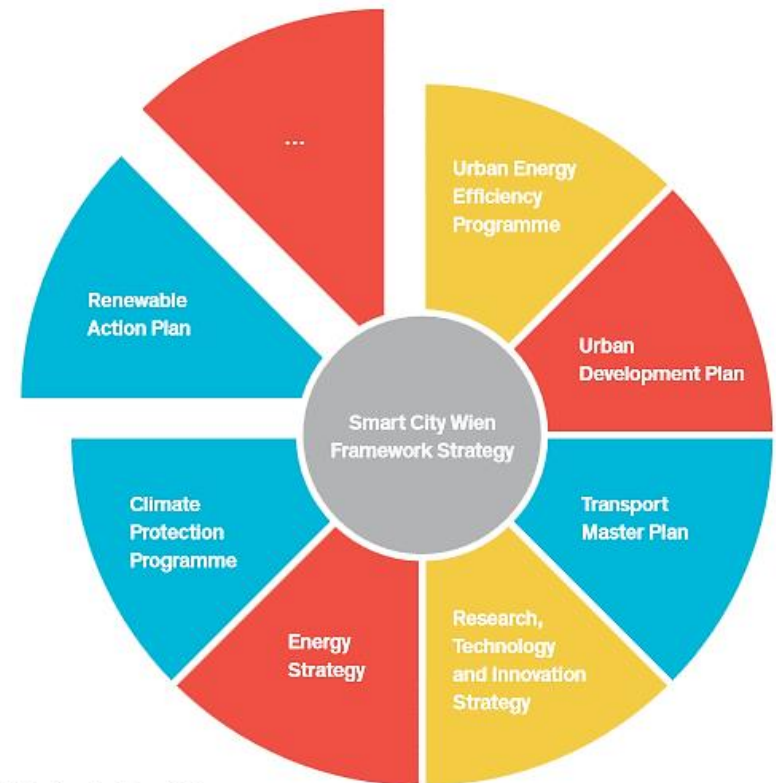

Fig. 3 Interaction of Smart City Wien framework strategy with existing and future strategies

Amiben Bécs világváros: élhetőség, kultúra, környezet tényezők

Pénzügyi központként is egyre jelentősebb szerepet játszik a világgazdaságban (pl. Global Financial Indexen belüli pozíciójának látványos javulása), de itt nincs az élvonalban

*„Smart City-nek lenni Bécs számára azt is jelenti, hogy tovább kell javítania minden lakó **életminőségét**, és a város, mint **gazdasági telephely** minőségét. Elsősorban arról van szó, hogy a város számára hosszú távú és intelligens utat mutassunk és járjunk végig a jövőben”*

– nyilatkozta a Városfejlesztési és Várostervezési Ügyosztály vezetője, Thomas Madreite, greenfo.hu, 2014).

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Uszkai Andrea
PhD hallgató, tudományos segédmunkatárs
uszkai.andrea@sze.hu
auszkai@rkk.hu

Széchenyi István Egyetem
Regionális-és Gazdaságtudományi Doktori Iskola

MTA Közgazdaság-és Regionális Tudományi Kutatóközpont Regionális
Kutatások Intézete